

СОЦІАЛЬНІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Тип дисципліни	вибіркова
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Мова викладання	українська
Кількість призначених кредитів ЄКТС	8
Форма здобуття освіти	очна денна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: розуміти переваги та особливості застосування технологій штучного інтелекту з урахуванням соціальних та технічних аспектів; вміло використовувати аналітичні інструменти для вивчення соціально-технічних умов та мати досвід їх застосування у моделюванні, проєктування та управлінні систем штучного інтелекту; уміти використовувати методи та інструменти аналізу, моделювання та проєктування з врахуванням умов практичного застосування сфери цінностей й етичних позицій в рамках яких здійснюється соціально технічне проєктування включаючи проблеми різноманітності, розрізненості областей знань тощо; вміти застосовувати аналітичні підходи, враховуючи аспекти логіки, аналізу та знань предметної області з оцінкою впливу на інтерпретацію та достовірність аналізу; розуміти соціально-технічні контексти при управлінні інформацією.

Зміст навчальної дисципліни. Соціально-технічні виклики, адаптація та раціональність. Перспективи та проблеми в науці про дані. Різноманітність та інклюзія. Дезінформація та нормативні акти, право та інтелектуальна власність. Дизайн, орієнтований на користувача та спільний дизайн. Моделювання та когнітивний аналіз роботи. Соціально-технічні питання при застосуванні інформатики в охороні здоров'я. Використання теорії для визначення напруження в суспільстві.

Запланована навчальна діяльність: кількість аудиторних годин – не менше 1/3 від загальної кількості годин, які заплановані для вивчення дисципліни.

Методи навчання: словесні, наочні, проблемно-пошукові (лекції); пояснювально-ілюстративні, практичні, дослідницькі, частково-пошукові (лабораторні заняття), дослідницькі, частково-пошукові (самостійна робота: індивідуальні завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт, презентація результатів виконання індивідуального завдання, контрольна робота.

Форма семестрового контролю: залік

Навчальні ресурси:

1. Mohr, Bernard J., и Ezra Dessers, ред. Designing Integrated Care Ecosystems: A Socio-Technical Perspective. 1st ed. 2019 edition. Springer, 2019.
2. Ceschin, Fabrizio, и Idil Gaziulusoy. Design for Sustainability: A Multi-Level Framework from Products to Socio-Technical Systems. 1st edition. Routledge, 2019.
3. Clemmensen, Torkil. Human Work Interaction Design: A Platform for Theory and Action. Springer, 2021.
4. Dalpiaz, Fabiano, Elda Paja, и Paolo Giorgini. Security Requirements Engineering: Designing Secure Socio-Technical Systems. Illustrated edition. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2016.
5. Holmes, Wayne, и Kaśka Porayska-Pomsta. The Ethics of Artificial Intelligence in Education: Practices, Challenges, and Debates. Taylor & Francis, 2022.
6. Qiu, Robin, Kelly Lyons, и Weiwei Chen. AI and Analytics for Smart Cities and Service Systems: Proceedings of the 2021 INFORMS International Conference on Service Science. Springer Nature, 2021.
7. Yang, Hui, Robin Qiu, и Weiwei Chen. AI and Analytics for Public Health: Proceedings of the 2020 INFORMS International Conference on Service Science. Springer International Publishing, 2023.
8. Dignum, Virginia. Responsible Artificial Intelligence: How to Develop and Use AI in a Responsible Way. Springer Nature, 2019.
9. Модульне середовище для навчання MOODLE. URL: <https://msn.khnu.km.ua>.
10. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

Викладач: доктор технічних наук, доцент кафедри КН Едуард МАНЗЮК